

Møteinnkalling

Utvalg: Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi
álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta

Møtested: Teams

Dato: 15. april 2021

Tidspunkt: 10.00-13.00

Ved eventuelt forfall er representantene selv ansvarlige for å gi vararepresentanten beskjed om å delta på møtet. Alle møtepapirer vil bli sendt ut på e-post og lagt ut på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside: <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Nasjonalparkforvalter er tilgjengelig på telefon 78 95 03 77 / 409 12 470 eller e-post stabbursdalen@fylkesmannen.no.

Saksliste

Utvalgs-saksnr.	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr.
ST 11/2021	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 12/2021	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 13/2021	Valg av underskrivere		
RS 3/2021	Orientering		
ST 14/2021	Tillatelse til bruk av snøskuter i sammenheng med fastsettelse av eiendomsskatt – Porsanger kommune		2021/2764
ST 15/2021	Avslag på søknad om bruk av snøskuter til privat hytte i Stabbursdalen nasjonalpark		2021/2189
ST 16/2021	Uttalelse til Rapport nr. 01/2021 av Nordlandsforskning		

RS 3/2021 Orientering

- NVE har lagt ut Statnett SF sin søknad om 420 kV Skaidi-Levesby på høring på deres nettside den 19. mars 2021:
<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=4393&type=A-1>
- Orientering om brev; Miljødirektoratets vedtak om retting av verneforskrift for Stabbursdalen nasjonalpark ble fattet 24.03.2021.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta	ST 14/2021	15.04.2021

Saksfremlegg – Delvis innvilget tillatelse til motorferdsel med snøskuter for oppmåling av privat eiendom i sammenheng med fastsetting av eiendomsskatt

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre dispensasjon til kjøring med snøscooter til to hytter med byggid. 192843413 og 192843405 i Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune. Dispensasjonen gjelder for én – 1 – tur med to – 2 – snøskutere i perioden 19.04.21-04.05.21

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder Viktor Gamst (landmåler for Porsanger kommune), samt én medarbeider i Porsanger kommune.
- Dispensasjonen gjelder for kjøring til og fra to hytter med på eiendommene knr. 5436 gnr. 13 bnr. 1 fnr. 15 og knr. 5436 gnr. 13 bnr. 1 fnr. 13 i Stabbursdalen nasjonalpark.
- Kjøringen til og fra hyttene skal skje langs traseene som er inntegnet på vedlagt kart fra søknaden.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark/vann.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Tillatelsen skal medbringes under kjøring.
- Før gjennomføring av turen skal Statens naturoppsyn (SNO) kontaktes
 - Torkjell Morset kontaktes: Tlf. 916 22 003
- Dispensasjonshaverne skal til enhver tid følge eventuelle anvisninger som forvaltningsmyndigheten, SNO eller reinpolitiet gir for å ivareta verneformålet.
- Søker må påse at alle nødvendige tillatelser er innhentet i forkant av kjøreturen, deriblant etter motorferdselloven.

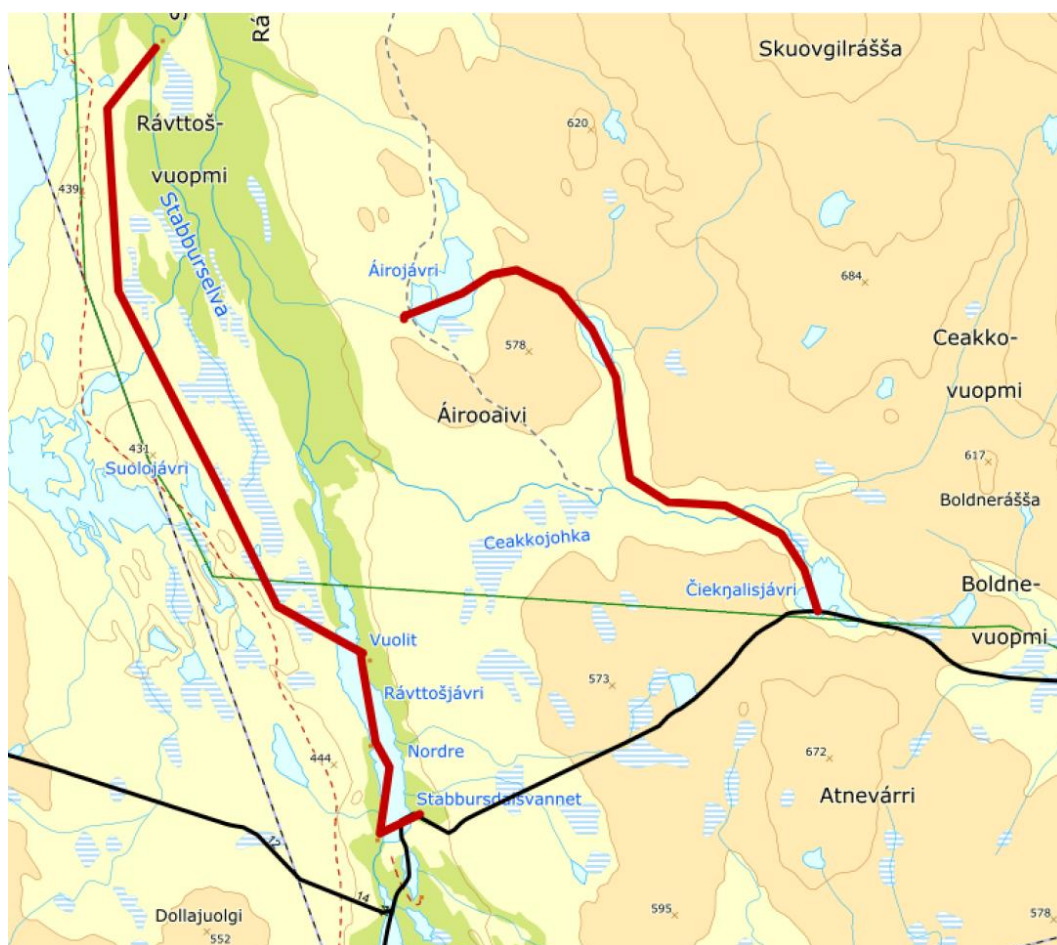
Saksopplysninger

Porsanger kommune søker med dette om tillatelse til å kjøre med snøscooter i Stabbursdalen nasjonalpark. Kjøringen skal foregå i forbindelse med fastsetting av eiendomsskatt. I denne forbindelsen vil det bli foretatt befarings- og registreringsturer. Befaring skal foregå i tidsrommet uke fra 19.04.2021 – 05.05.2021. Det skal kun gjennomføres en tur til hver enkelt hytte. Videre søkes det om tillatelse til å ha følgescooter, dette i henhold til HMS. Det orienteres om at det også er søkt om dispensasjon for kjøring med snøscooter av Porsanger kommune.

Turene skal kjøres til følgende eiendommer:

Hytte ved Áirojavri – 13/1/15/0

Hytte ved Rávttošvuopmi – 13/1/13/0

Kart innsendt av Porsanger kommune. Rød strek er ønskede kjøretraseer, svart strek er eksisterende snøskuterløyper, grønn strek er nasjonalparkgrense.

Regelverk

Formålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og Gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøvelse av offentlig myndighet hvordan prinsippene i nml. §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter nml. § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter nml. § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Motorferdsel er etter motorferdselloven beskrevet som bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy. Av vernebestemmelsene for Stabbursdalen nasjonalpark (jf. punkt 6.1 og 6.3) framgår det at er forbudt i nasjonalparken. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til noe motorferdsel. Skuterkjøring som Porsanger kommune søker om kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene fordi motorferdsel til formålet med kjøringen står ikke nevnt i vernebestemmelsene som et tilfelle nasjonalparkstyret kan gi dispensasjon til. En eventuell tillatelse til snøskuterkjøring i Stabbursdalen nasjonalpark må i dette tilfelle gis med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48, dersom det ikke strider mot vernets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. verneforskriften § 4. I rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning «Forvaltning av verneforskrifter», revidert februar 2010, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her fremgår det at bestemmelsen gjelder *særlige tilfeller*. Dette skal være bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurdering

I denne søknaden bes det om dispensasjon til å bruke snøskuter for oppsøking av bygg for vurdering ved fastsettelse av eiendomsskatt for Porsanger kommune. Verneforskriften slår fast at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder lavtflyging under 300 meter og landing med luftfartøy er forbudt. Det er ikke gitt noen unntak i forskriften for å tillate motorferdsel til omsøkte formål, og saken må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ, hvor det heter at det kan gjøres unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kommer ikke inn under alternativene sikkerhetssyn eller vesentlig samfunnsmessig betydning. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Vilkåret om at *tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig* og at tiltaket *ikke må stride mot vernevedtakets formål* innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Siktemålet er at verneforskriften ikke

uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis. Bestemmelsen er streng og det skal foreligge særlige behov ved dispensasjon til motorferdsel. Begge vilkårene må være oppfylt dersom det skal kunne gis dispensasjon. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt vil det bero på en skjønnsmessig og konkret vurdering om dispensasjonen bør gis.

Hensikten med verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Stabbursdalen har verdens nordligste furuskog, et rikt fugleliv og interessante kvartærgeologiske avsetninger. Furuskogen i Stabbursdalen utgjør med sin nordlige beliggenhet naturlig nok nordgrensa for flere typiske barskogsarter. De store fjellområdene i nasjonalparken er viktig for arter som er avhengige av store områder, deriblant jerv og gaupe. Nasjonalparken er også viktig område for flere rovfuglarter og blant annet de sårbare artene fjell- og lirype og snøugle. Nasjonalparken utgjør også viktige beite-, brunst- og kalvingsområde for tamrein. Fugle- og dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for fugle- og dyreliv, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre- og plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt.

Naturmangfoldloven § 8 setter krav til at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på blant annet effekten av påvirkninger. Forvalter anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og føre-var prinsippet anses ikke som relevant i dette tilfellet § 9. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no), forskningsrapporter, utkastet til forvaltningsplan og utførte kartlegginger og kartdata fra Stabbursdalen. Vi vet, jf. nml. § 8, at motoriserte kjøretøy og luftfarttøy vil medføre en del støy og forstyrrelser som kan ha negative konsekvenser for dyre- og fugleliv, samt tamrein. Ved valg av framkomstmiddel vil snøskuter om vinteren ikke gi negativ påvirkning på terrenget, så lenge man påser at marka er snø og isdekket. Utøvere av tradisjonelt friluftsliv kan også bli forstyrret av støy fra motorferdsel, da de blant annet oppsøker nasjonalparken for å oppleve stillheten i naturen. Perioden det søkes om vil være i den mest sparsomme sesongen i løpet av året, og høyt aktivitetsnivå vil kunne virke særlig forstyrrende på fugle- og dyrelivet med tanke på den mest sårbare hekke- og yngleperioden. Snøskuterkjøringen skal likevel avgrenses til et minimum, og ved eventuell observasjon av vilt og fugler er det viktig å holde god avstand for å unngå unødvendig forstyrrelser, jf. nml § 8.

Det skal vurderes om et omsøkt tiltak eller aktivitet kan utføres utenfor vernegrensene hvis et tiltak eller en aktivitet kan ha en negativ effekt på naturmiljøet. I denne sammenheng har personale fra Porsanger kommune behov for å oppsøke hver enkelt bygg, uavhengig av om byggene er i eller utenfor et verneområde. For å gjennomføre nøyaktige vurderinger av byggene, må de få tilgang til byggene som er plassert innenfor nasjonalparken. Byggene er svært langt fra allfarvei, slik at det er behov for motorferdsel i dette tilfellet.

Det er i tråd med nasjonal praksis i forvaltning av verneområder å begrense motorferdsel og derfor også antall kjøreturer og kjøreperioder. Denne praksisen vil bidra til å motvirke at

naturverdiene gradvis forringes som følge av en utvikling hvor hver enkelt tillatelse isolert sett blir ansett som for et for lite inngrep mot naturverdiene, men alle gitte tillatelser samlet sett kan utgjøre forringelser og skade på naturverdiene. I Stabbursdalen nasjonalpark er motorferdsel i utgangspunktet forbudt (jf. § 3 punkt 6 i verneforskriften), og det er kun ved særskilte tilfeller at forvaltningsmyndigheten kan utstede tillatelse til motorferdsel. Forstyrrelsen fra snøskuterkjøringen i denne sammenhengen vil være relativt kortvarig og forbigående. Sannsynligheten for at flere vil søke på samme grunnlag er liten. Den samlede belastningen i forhold til motorisert ferdselen med snøskuter i nasjonalparken er generelt vurdert som lav, jf. nml. § 10, og ikke vil øke vesentlig ved innvilgelse av denne tillatelsen. Den totale samlede belastningen vurderes dermed som ikke for stor og tillegges derfor ikke stor vekt på nåværende tidspunkt, men vil kunne tillegges vekt i fremtidige dispensasjoner hvis bruk av snøskuter generelt øker og endres til en form som er i strid med verneformålet og påvirker naturverdiene negativt. Det er derfor viktig med god planlegging for å holde motorferdselen på et nødvendig minimum.

I Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 står det følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: *«Med alternativet «sikkerhetshensyn» siktes det bl.a. til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. Det må i det enkelte tilfelle vurderes konkret om det er behov for spesielle tiltak av hensyn til sikkerheten for de som bruker et område. Det er ikke ment at bestemmelsen skal føre til at den enkeltes plikt til egen aktsomhet i fjellet svekkes. I enkelte områder som er særlig hyppig besøkt, kan det imidlertid være grunnlag for mindre sikringstiltak som kjetting, sikringstau eller advarselsskilt. Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter). Bestemmelsen er heller ikke ment for å gi tillatelse til bygninger i sikringsøyemed. Det ville i tilfellet stride mot intensjonen med områdevern som er å sikre naturområder mot nye tekniske inngrep»*. Forvaltningspraksisen er at man ikke innvilger følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. Det legges opp til at søkere til private hytter og gammer fortsatt har anledning til å benytte seg av to skutere ved én tur, da forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer en kjøretur, bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv. Ved kjøring til private hytter og gammer/utmarksbygg vil det normalt gis mer enn én kjøretur til de private byggene. I de tilfellene er det derfor mulig å velge å kjøre to snøskutere samtidig, og dette behovet avgjøres av den som har fått innvilget kjøretillatelsen. I dette tilfellet skal det to hyttene kun oppsøkes én gang på samme kjøredag. Det bes om tillatelse til to snøskutere på samme kjøretur, grunnet HMS-reglement til Porsanger kommune. Som kommunalt ansatte vil disse sikkerhetskravene måtte være oppfylt. Forvalter mener dette ønsket derfor det bør etterkommes i dette tilfellet.

Dette isolerte tiltaket vurderes til ikke å skade verneverdiene vesentlig og nml. § 11 om kostnader ved miljøforringelse er derfor ikke vurdert nærmere i saken. Nasjonalparkforvalter anser den totale negative effekten av påvirkningene i dette tilfellet til å være forholdsvis lav med hensyn til tamrein, fugle- og dyrelivet, samt påvirkning på friluftslivet. Ved å benytte snøskuter på valgte kjørestrekning i kart og ved at all kjøring gjennomføres på én kjøredag innenfor den begrensede tidsperiode, vil nml. § 12 i være ivaretatt ved innvilgelse av søknaden. Det anses derfor som sannsynlig at den begrensede bruk av snøskuter til dette særskilte formålet ikke vil være i strid med verneformålet eller komme i konflikt med de miljørettslige prinsippene i nml. §§ 8-12.

En av hyttene ligger inne i Láhtin siida sitt sommerbeiteområde og den andre omsøkte kjøretraseen går også i flyttekorridoren til reindriften. I midten av april og mai må man ta spesielt hensyn til reindriften under vårflytting. Forvalter anmoder derfor Porsanger kommune om å kontakte berørte reinbeitedistrikter og siidaleder for Láhtin siida på e-post eller telefon i god tid. Kontaktpersonen er siidaleder: Láhtin-siida v/ Anna Ravna Gaup: Tlf. 418 55 018 eller e-post: anna.ravna.gaup@gmail.com.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta	ST 15/2021	15.04.2021

Saksfremlegg - Avslag på søknad om bruk av snøskuter til privat hytte i Stabbursdalen nasjonalpark

Forvalters innstilling

Stabbursdalen nasjonalparkstyre avslår søknaden fra Ann-Britt Birkeli om bruk av snøskuter i Stabbursdalen nasjonalpark for transport av bagasje, materiale og utstyr til hytta/fritidsboligen på eiendommen gnr/bnr 9/100 i Porsanger kommune.

Avslag er gitt med hjemmel i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark § 3 punkt 6.3 femte ledd.

Saksopplysninger

Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok en søknad den 7. januar 2021 av Engebret Kopseng, hvor det ble søkt om dispensasjon til motorferdsel med snøskuter til privat hytte knr. 5436, gnr. 9 bnr. 100 i Stabbursdalen nasjonalpark. Han er eier av ½ fritidsboligen. Det ble søkt om femårig tillatelse til motorferdsel og 6 snøskuterturer. Transporten gjeldt frakt av ved, materialer, utstyr, mat, vedlikeholdsmaterialer og diverse. Saken ble behandlet basert på et kart med ønsket kjøretrasé fra en tidligere innsendt søknad. Det ble søkt om bruk av snøskutere med regn.nr. ZW 9063 og ZD 9100. Den 28. januar 2021 ble det innvilget en delvis innvilget tillatelse til 6 turer med snøskuter til denne hytta for tidsperioden 28. januar til 4. mai 2021. Tillatelsen gjaldt for kun én vintersesong (vår ref.: 2021/246).

Den 3. mars 2021 mottok nasjonalparkstyret søknad om tillatelse til motorferdsel med snøskuter til samme hytte av Ann-Britt Birkeli, som eier andre halvpart av hytta (vår ref.: 2021/2189). Det ble søkt om to snøskutere og 10 turer hver vintersesong, for 5 år.

Søknaden begrunnes av Ann-Britt Birkeli slik: «Vi har en hytte å ta vare på og eneste måten å transportere tunge ting er om vinteren. Materialer til gulvteppe, gass, rene sengeklær og huskeråd. Vaskeutstyr og matforsyninger». I e-post datert 4. mars sier hun at hytta var en næringshytte før utvidelse av nasjonalparken i 2002. I matrikkelen er bygget registrert som byggetype 161 – «Fritidsbygg (hytter, sommerhus ol.)/annet som ikke er næring».

Forvalter var i kontakt med søker og ba om flere og mere utdypende saksopplysninger i e-post den 5. mars 2021:

«I utgangspunktet gis det kun 6 turer til hytter i nasjonalparken, uavhengig av antall eiere. Det gjelder for frakt av vedlikeholdsmateriale, ved, mat etc. Ikke persontransport. Tillatelser til motorferdsel behandles strengt, i samtlige nasjonalparker. Jeg viser til deres tidligere klagesak fra 2018, sak 2018/800.

Jeg ser at du skriver at dere skal frakte inn gulvteppe.

I noen få tilfeller hvor man kan dokumentere et større bygge-/vedlikeholdsprosjekt av et stort omfang, vil styret kunne vurdere om det er hjemmel til å gi noen få turer ekstra til transport av materialer. Men omfanget må kunne vurderes som omfattende, slik at det er et reelt behov for flere turer enn de allerede gitte 6 turer. Frakt av f.eks. kun ét vindu utløser ikke muligheten til å gi tillatelse til et økt antall turer. Man må dokumentere et ekstraordinært behov med f.eks. en byggetillatelse ol.

Jeg ønsker et grunnlag til å vurdere om gulvet dere ønsker å bytte er av et slikt omfang at det kan være hjemmel til å kunne innvilge flere turer. Hvis dere kan dokumentere omfang som fraktvolum, størrelse i m² gulvflate ol., samt fotodokumentasjon av nytt og gammelt gulv (god dokumentasjon med før og etter bilder), vil det kunne være grunnlag for å vurdere om det er hjemmel til å gi ytterligere turer til transport av materiale. Jeg trenger derfor at dere sender en mer detaljert beskrivelse i dette tilfellet.

Ta kontakt hvis dere trenger flere opplysninger rundt dette».

Søker svarte forvalter på e-post den 24. mars 2021:

«Hva trenger du mer av info ?

Jeg eier Klinka ilag med min bror men vi omgås ikke mye så det å be meg om å spørre han om 3 gangers kjøring for transport - protesterer jeg på.

Dere ber meg i en alder på snart 66 år om å kjøre opp ting alene uten hjelp fra min datter eller samboer . Bare det er helt utrolig å forlange !

Staten Norge ønsker at vi som eier hytter leier ut til de som ønsker det. Jeg har en bondegård og forsøker å få til næring som utleie. Men med en slik behandling fra dere er dette nok bare å glemme.

Før verving ble vi lovet at alt skulke være problemfritt ift bruk og vedlikehold men alt er blitt sakte men sikkert mer og mer problemfylt.

Så min søknad kan sendes inn med dette i tillegg».

Etter utvidelse av nasjonalparken den 20.12.2002, har det blitt søkt om motorferdsel til denne fritidsboligen i 2008, 2009, 2011, 2018, 2020 og 2021. I 2008 søkte Ann-Britt Birkeli om motorferdsel med snøskuter og fikk innvilget 6 turer for vintersesong 2009 (vår ref.: 2008/1528). I etterkant søker hennes bror Engebret Kopseng om motorferdsel med snøskuter til samme hytte for sesong 2009 og får avslag på søknaden, med begrunnelse at det ikke innvilges flere turer til samme hytte (vår ref.: 2009/1163).

Saken kunne ikke behandles til oppsatt styremøte den 15. mars 2021 pga. store saksmengder og manglende tilbakemelding på utdypende informasjon fra søker. Søker ble tilsendt et midlertidig svarbrev om at søknaden ville bli behandlet på et ekstra oppsatt møte den 15. april 2021.

Regelverk

Formålet med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og Gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Motorferdsel er etter motorferdselloven beskrevet som bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøskuter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy. Motorferdsel er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter, jf. § 6.1 i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. I verneforskriften § 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, og i § 6.3 åpnes det for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del formål. Det kan gis tillatelse til bruk av snøskuter på vinterføre i forbindelse med nødvendig transport til og fra lovlig oppførte private hytter, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.3 avsnitt fem.

Vurdering

I Stabbursdalen nasjonalpark er motorferdsel i utgangspunktet forbudt (jf. § 3 punkt 6 i verneforskriften), og det er kun ved særskilte tilfeller at forvaltningsmyndigheten kan utstede tillatelse til motorferdsel. Et av disse tilfellene er bruk av snøskuter på vinterføre i forbindelse med nødvendig transport til og fra lovlig oppførte hytter (jf. § 3 punkt 6.3 i verneforskriften). Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje, ikke persontransport. Begrepet nødvendig transport tolkes til å omfatte transport som blant annet er viktig for søker, at den ikke enkelt kan dekkes på annen måte på det aktuelle tidspunktet og at transporten skal være begrenset til det mest nødvendige.

Hensikten med verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for fugler, dyreliv, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre- og plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. Man skal også kunne utøve friluftsliv uten unødige forstyrrelser og støy. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt. Strengte retningslinjer vil forhåpentligvis føre til at den motorferdselen ikke blir for stor eller øker på sikt, og dermed til at forstyrrelsen av dyre- og fuglelivet, samt tamrein og friluftslivet minskes, jf. nml. § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning.

Med bakgrunn i tidligere forvaltningspraksis, eksisterende fagkunnskap og søkers søknad, anser nasjonalparkforvalter at kravet til kunnskapsgrunnlag i nml § 8 som oppfylt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Med bakgrunn i vurderingene rundt § 8 tillegges § 9 liten vekt i denne saken.

Vedtaket gjelder avslag på søknad om bruk av egen snøscooter til privat hytte i Stabbursdalen nasjonalpark, og nml. §§ 11 og 12 ansees ikke som relevante ved avslag.

I den praktiske og daglige forvaltningen er det behov for en forvaltningsplan som utdyper og konkretiserer verneforskriftene. Forvaltningsplanen for Stabbursdalen nasjonalpark er ikke ferdigstilt fra Stabbursdalen nasjonalparkstyre. Forvaltningsplanen har tidligere vært gjennom en faglig vurdering av Direktoratet for naturforvaltning (DN) (Miljødirektoratet). Under dette arbeidet med forvaltningsplanen hadde Statsforvalteren, i samsvar med DN, kommet frem til at 6 turer hver vintersesong burde dekke det normale behov for transport av utstyr og lignende. En slik tillatelse gjelder ikke for persontransport eller tilsyn av bygninger. Tilsyn vil kunne gjennomføres samtidig som det transporteres utstyr. Det er i tråd med nasjonal praksis i forvaltning av verneområder å begrense antall turer. Denne praksisen vil bidra til å motvirke at naturverdiene gradvis forringes som følge av en utvikling hvor hver enkelt tillatelse isolert sett blir ansett som for et for lite inngrep mot naturverdiene, men alle gitte tillatelser samlet sett kan utgjøre forringelser og skade på naturverdiene, jf. nml. § 10.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre jobber med å få forvaltningsplanen faglig godkjent hos Miljødirektoratet. I forvaltningsplanen legges det opp til innvilgelse av tillatelse for 4 sesonger (4 år) med begrenset tidsperiode løpet av året ved tillatelse til kjøring med snøskuter til fritidsbygg og gammer. Begrensinger i et bestemt antall turer i løpet av én sesong vil fortsette å være gjeldende. Forvalter anbefaler ikke å endre på forvaltningspraksis før forvaltningsplanen er faglig godkjent og vedtatt.

Nasjonalparkforvalter har ved delegert vedtak i brev av 28. januar 2021 (vår ref.: 2021/246) gitt Engebret Kopseng, som er én av to eierne av hytta/fritidsboligen på eiendommen gnr/bnr 9/100, tillatelse til å kjøre inntil 6 (seks) turer (én tur regnes som tur/retur) til privat hytte nasjonalparken i forbindelse med transport av ved/bagasje/utstyr/vedlikeholdsmaterialer etc. Innvilgelse av kjøreturer med snøskuter til privat hytte har alltid vært tolket som turer per hytte. Er det flere eiere/hjemmelshavere, må disse samrå seg om transport, for å koordinere transporten og/eller fordele turene seg imellom, innenfor den gitte ramme. Dette er nødvendig for å begrense motorferdselen i nasjonalparken, og for å unngå økt belastning eller å skape presedens for økt bruk av snøskuter i nasjonalparken (jf. nml. § 10).

Forvalter forstår at hytter vil komme til å ha vedlikeholdsbehov av større eller mindre omfang. Nasjonalparkstyret kan i enkelte tilfeller avvike fra praksisen med seks snøskuterturer dersom det skal utføres større vedlikeholds-, reparasjons- og restaureringsarbeider på fritidsboliger, som kan dokumenteres. Nasjonalparkstyret mottok ingen utdypende beskrivelser av omfang og som utløser ekstraordinært behov for transporten, og har derfor ikke grunnlag til å innvilge flere turer enn allerede innvilget. Dersom søker kan framlegge ytterligere dokumentasjon som viser til et ekstraordinært transportbehov med dokumentasjon, vil nasjonalparkstyret kunne vurdere saken på nytt.

Styret har tidligere år innvilget tillatelse til seks (6) turer med snøscooter for transport av ved/bagasje/utstyr/vedlikeholdsmaterialer etc. til hytter i nasjonalparken. Forvalter behandlet denne sak med utgangspunkt i alle opplysninger i denne søknaden og tidligere saksbehandlingspraksis. I og med at den andre hjemmelshaveren av hytten har allerede fått kjøretillatelsen med seks snøskuterturer tilsendt for sesong 2021, er det ikke rom for å innvilge tillatelse til flere turer til Ann-Britt Birkeli i 2021.

Med bakgrunn i det ovenforstående og rammene for motorferdsel satt i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark og tidligere forvaltningspraksis, finner nasjonalparkforvalter at søknaden må avslås. Nasjonalparkforvalter innstiller derfor søknaden til avslag for innvilgelse av flere snøskuterturer for transport av bagasje og utstyr til hytta/fritidsboligen på eiendommen gnr/bnr 9/100 i Porsanger kommune.

ST 16/2021 Vurdere om behov for uttalelse til Rapport nr. 01/2021 av Nordlandsforskning; "Evaluering av forvaltningsordning for nasjonalparker og andre store verneområder".

Forvalter har oversendt rapporten og laget et utdrag fra rapporten med kommentarer til nasjonalparkstyret, hvor det som omhandler Stabbursdalen nasjonalpark er trukket ut av rapporten.

Nasjonalparkstyret tar stilling til om de ønsker å uttale seg til rapportens innhold. Hvis styret ønsker å uttale seg utarbeider forvalter en uttalelse i etterkant av møtet som sendes over til styret for godkjenning.